

SANDNES KOMMUNE
Fritid

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 OSLO

Sandnes, 07.05.2012

Deres ref:
Saksbehandler RBR

Vår ref: 201200976-2
Arkiv: E: 006 &76

HØRINGSUTTALELSE – NOU 2011:20 – ungdom, makt og medvirkning

Sandnes kommune har mottatt utredningen om ungdom, makt og medvirkning og fritidssjefen vil på vegne av Sandnes kommune kommentere en del sentrale momenter i høringen. Sandnes ungdomsråd behandler også NOU 2011:20, og vil sende egen høringsuttalelse etter sitt møte den 2. mai.

Utvalgets forslag – fritidssjefens vurdering

Utvalget brede vinkling på temaet om makt og medvirkning er veldig positivt. I Sandnes kommune har vi arbeidet med ungdom og medvirkning på mange ulike måter, og kan slutte oss til utvalgets konklusjoner på at medvirkning må innarbeides ved bruk av flere kanaler og metoder. Sandnes kommune var også med i prosjektet i regi av barne- og likestillingsdepartementet der vi skulle innhente barn og unges synspunkter i forhold til FN's barnekonvensjon om retten til å bli hørt. Tilbakemeldinger vi fikk fra ungdom her var at det finnes mange formelle organer der barn og unge kan medvirke, men at barn og unge mangler opplæring i det å delta. Utvalget peker også på at det er behov for å styrke kompetansen for lærerne. Her vil vi påpeke at det er en viktig forutsetning for å lykkes at de som har ansvar for å følge opp ungdomsråd og ungdoms egne demokratikanaler har kompetanse på medvirkning og medvirkningsmetoder.

Skolens demokratioppdrag

Utvalget foreslår å styrke demokratiopplæringen og elevenes muligheter til medvirkning i skolen. Det foreslås å opprette et nytt demokratifag i grunnskolen, at det lages et opplegg for skolevalg i ungdomsskolen, og at skolevalg gjøres obligatorisk i den videregående skole. Det anbefales videre at medvirkning styrkes generelt i skolen og at skolen skal ha en åpen holdning til organisasjoner og politiske partier, slik at elevers engasjement utenfor skolen også anerkjennes.

Vi støtter utvalgets vurderinger her. Det er et stort behov for å videreutvikle demokratiopplæringen i skolen. Våre erfaringer er som det også pekes på i utredningen, at dagens klassens time ikke fungerer tilfredsstillende. Vi vil peke på at det er viktig med en helhetlig tilnærming til dette slik at demokratiopplæring i skolen henger sammen med det arbeides som gjøres på andre arenaer. I Sandnes kommune har vi årlige Barn og unges bystyre, vi har ungdomsråd som velges i skolene og

vi har årlige ungdomshøringer. I tillegg har det vært viktig for oss å involvere barn og unge i direkte planarbeid gjennom ekspertutvalg, workshop og i arrangement som Barnas By der vi materialiserer barn og unges ønsker for byen sin. I alle disse arenaene er vi avhengig av et tett samarbeid med skolene, og at elevene gis anledning til å arbeide med disse temaene i skolen. Utvalgets vurderinger om dette faget gis vår tilslutning. En grunnleggende forutsetning for å lykkes i dette arbeidet er at det innarbeides et forslag på at demokratisk deltakelse i og utenfor skolen med rett til fri uten fravær.

Organisasjonskanalen.

I rapporten pekes det også på at de frivillige organisasjonene er viktige innflytelseskanaler for barn og unge. Fritidssjefen støtter utvalgets forslag om å opprette statlige tilskudd til organisasjonene for å sikre at de arbeider for å inkludere barn og unge i lederverv, og gir disse tilstrekkelig opplæring. Utvalget foreslår også at kommunene legger til rette for at det opprettes lokale samarbeidsråd for barne- og ungdomsorganisasjonene eller som deltakere i ungdomsrådene. Fritidssjefen følger utvalgets anbefaling at det kan legges bedre til rette for å inkludere barne- og ungdomsorganisasjonene i medvirkningsarbeidet i kommunen, og at disse også gis plass i de kommunale ungdomsrådene.

Ungdomsrådets rolle

Utvalget vil styrke ungdomsrådene som innflytelseskanal. Utvalget går inn for at det utarbeides lovfastsatte nasjonale retningslinjer for lokale ungdomsråd. Disse skal omfatte institusjonell forankring, administrativ støtte, aldersavgrensning, valgordning og mandat. Utvalget foreslår et statlig tilskudd til kommuner som har ungdomsråd som følger retningslinjene. Fritidssjefen slutter seg til utvalgets anbefaling her, og vil spesielt fremheve at dette gir et behov for kompetanseheving blant kommuneansatte. Det bør også komme tydelig fram at de som har administrativt ansvar for dette arbeidet innehar kompetanse på medvirkningsarbeid blant barn og unge. Erfaringer fra Sandnes viser at det er behov for et nasjonalt nettverk for de som jobber med kommunale ungdomsråd for å dele erfaringer og kompetanse. Vi foreslår at dette legges inn som et forslag at dette følges opp på statlig plan. Sandnes kommune støtter også utvalgets innstilling på at ungdomsråd må suppleres med andre ordninger for å sikre at et mangfold av ungdomsstemmer kommer til orde.

Utvalget vil at ungdom skal få relevant og forståelig informasjon fra myndighetene. Forslaget om at tjenesten ung.no bør få en egen post i statsbudsjettet og at kommuneansatte må få mer kompetanse om nettkommunikasjon med ungdom tilsluttes. Denne kompetansen bør også videreformidles ut til kommunene slik at de kan utarbeide ungdomsvennlige versjoner av viktige politiske dokumenter.

Lokale utfordringer

Det er viktig å få til en større grad av helhetstenkning i arbeidet med medvirkning i kommunen. En trenger tettere bånd mellom elevråd/skoledemokrati og ungdomsrådet. I tillegg bør en se på hvordan en kan inkludere ungdom fra det frivillige organisasjonslivet inn i medvirkningsprosesser. Det er også viktig at ungdom får mulighet for å møte beslutningstakerne i kommunene. Det bør legges inn faste møtepunkter mellom ungdommer og beslutningstakerne der ungdom selv får bestemme hvilke saker som skal drøftes. Det vil gi en erfaring i demokratiske prosesser og politiske debatter. Fritidssjefen mener at en samordning av den lokale innsatsen betyr tettere oppfølging av ungdommer som er tillitsvalgte i elevråd/ungdomsråd. Det er også behov for program for en mer systematisk opplæring og oppfølging av nyvalgte medlemmer.

Konklusjon

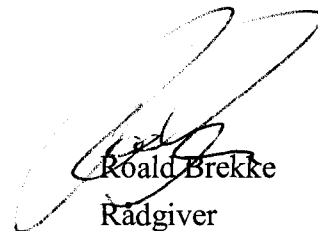
Fritidssjefen mener at det er viktig å utvikle og oppdatere arbeidet med medvirkning. En har sett at det er et stort behov for opplæring i demokratiske prosesser for de ulike medvirkningsorganene barn og unge blir valgt inn i. Utvalget peker på at formelle medvirkningskanaler må suppleres med andre kanaler for å sikre at et mangfold av stemmer kommer til orde. I Sandnes har vi god erfaring med å sikre medvirkning gjennom skolene med et godt samarbeid med elevrådene i grunnskolen, samt felles opplæring for elevråd og ungdomsråd. Ekspertpanelet som utvalget foreslår i enkeltsaker er også en god måte å sikre deltakelse på. I tillegg vil vi framheve behovet for å invitere ungdom inn i planprosesser der pedagogikken er lagt opp på de unges premisser; som workshop, arrangement, kreative metoder for å vise hva barn og unge mener. Her vil utviklingen av nye sosiale medier åpne for nye måter å tenke medvirkning på.

Med vennlig hilsen

Tone Strømø

Fritidssjef

Roald Brekke
Rådgiver